

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare

Diarienummer 2024-KS-570	Fastställt av Kommunfullmäktige § 36, 2017	Datum för fastställande 2017-04-03
Dokumenttyp Program	Dokumentet gäller för Hela kommunkoncernen	Giltighetstid 2024–2026
Revideringsansvarig Kommunledning	Revideringsintervall En gång per mandatperiod	Reviderat datum 2024-12-16
Dokumentansvarig (funktion) Kommundirektör	Uppföljningsansvarig och tidplan Kommunstyrelsen, årligen	

I Staffanstorps kommunkoncernen gäller programmets riktlinjer för alla de verksamheter som kommunen eller ett kommunalt bolag är huvudman för, men som genom upphandling eller valfrihetssystem överläts eller som kan överlätas till privat aktör att utföra.

1. Lagstiftning

Kommuner får enligt kommunallagen (2017:725) lämna över verksamhet till en privat utförare. Kommunen är fortfarande ansvarig gentemot medborgarna för sådan verksamhet på samma sätt som för verksamhet som bedrivs i egen regi. Verksamhet som överlämnas till privat utförare ska i tillämpliga delar uppfylla samma mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat för den egna verksamheten. Allmänheten ska tillförsäkras insyn i verksamhet som bedrivs i privat regi. Kommuner ska kontrollera och följa upp efterlevnaden av fullmäktiges mål och riktlinjer.

Enligt kommunallagen ska kommunfullmäktige säkerställa att ett helägt kommunalt bolag, till vilket kommunen överlämnat skötseln av en kommunal angelägenhet, ger allmänheten insyn i sådan verksamhet som bolaget lämnar över till privata utförare.

Om kommunala angelägenheter utförs av privata utförare, ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer som gäller för samtliga utförare av sådana angelägenheter. I programmet ska anges hur kommunen följer upp efterlevnaden av kommunfullmäktiges mål och riktlinjer för verksamheten och hur allmänhetens rätt till insyn ska tillgodoses.

2. Syfte och avgränsning

Syftet med att fullmäktige beslutar om ett program är att åstadkomma struktur och styrning över uppföljning och kontroll samt krav på återkoppling till brukare och allmänhet. För att uppnå detta ska kommunfullmäktige anta ett program som omfattar de kommunala verksamheter som tydligt riktar sig till och rör medborgarna. Det kan handla om såväl hela verksamheter som delar av en verksamhet som har stor betydelse för medborgaren/brukaren.

Privat utförare definieras som en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. Som juridisk person räknas aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk eller ideell förening eller stiftelse. Även idéburna organisationer och kooperativa föreningar kan vara privata utförare.

Med privata utförare avses inte ett hel- eller delägt kommunalt bolag. Inte heller stiftelser som kommunen bildat ensam eller tillsammans med någon annan.

Programmet omfattar inte fristående skolor och förskolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten, som därmed inte är upphandlad verksamhet utan reglerad genom godkännande enligt skollagen. Även utförare av personlig assistans är undantagna enligt socialförsäkringsbalken.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Org.nr.	E-post	Webbplats
245 80 Staffanstorps staffanstorps.se	Rådhuset, Torget 1	046- 25 11 00 (vx)	212000-1017	kommunen@staffanstorps.se	

Formellt överlämnas verksamheten genom avtal, efter en offentlig upphandling enligt lagen om offentlig handling (LOU), lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) eller lagen om valfrihetssystem (LOV). Andra upplåtelseformer kan förekomma.

3. Nämndernas och bolagsstyrelsernas ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar i enlighet med kommunallagen för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt att ha uppsiktsplikt över verksamheten i övriga nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund. Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning samt för att fullmäktiges uppdrag verkställs och följs upp.

Av kommunallagen framgår att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet för att med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Detta ansvar innefattar verksamhet som utförs av privata utförare.

I enlighet med ägardirektiv för Staffanstorps Centrum AB gäller att det ansvar som åligger nämnderna enligt ovan, i tillämpliga delar även åligger de helägda bolagen.

4. Mål och riktlinjer

Varje nämnd/ bolagsstyrelse ska säkerställa att verksamhet i privat regi i tillämpliga delar följer samma mål, riktlinjer och kvalitetsindikatorer som kommunfullmäktige har fastställt för nämnder/ bolagsstyrelser, det vill säga:

- De mål som kommunfullmäktige fastställer genom budget.
- De mål som nämnden/styrelsen själv fastställer för verksamheten genom internbudget/affärsplan.
- Tillämpliga styrdokument antagna av kommunfullmäktige, nämnder eller styrelser (såsom policyer, program, strategier, riktlinjer).

5. Riktlinjer för uppföljning

Varje nämnd/ bolagsstyrelse ska ta ställning till formerna för uppföljning av avtal och verksamhet och särskilt beakta riskerna för välfärdsbrottslighet. Detta utifrån verksamhetens art och de krav som gäller för verksamheten. Nämnder och bolagsstyrelser bör ta ställning till behovet av resurser för uppföljning.

Det åligger respektive nämnd/bolagsstyrelse att säkerställa att resultatet av uppföljning återrapporteras till nämnden/ bolagsstyrelsen.

Återrapportering till kommunfullmäktige sker i första hand inom ramen för ordinarie rapportering av måluppfyllelse och budgetföljsamhet i samband med delårsrapportering och årsredovisning.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Org.nr.	E-post	Webbplats
245 80 Staffanstorps staffanstorps.se	Rådhuset, Torget 1	046- 25 11 00 (vx)	212000-1017	kommunen@staffanstorps.se	

6. Allmänhetens insyn

Av kommunallagen framgår att kommunen ska tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare.

Nämnder och bolagsstyrelser ska i upphandlingsunderlag och därefter följande avtal skriva in att utföraren ska lämna den information som kommunen begär. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådana uppgifter som inte strider mot lag eller författning eller kan anses vara företagshemligheter enligt lag (2018:558) om företagshemligheter.

Informationen som efterfrågas ska ha en koppling till upphandlingen/avtalet och den verksamhet som utförs. Information som kan begäras är exempelvis rörande kvalitet, avvikelser, årsredovisning. Allmänhetens rätt till insyn innebär inte rätt att direkt får ut handlingar från utföraren utan det är endast kommunen som kan begära ut uppgifter. Uppgifterna som kommunen begärt och erhållit blir allmänna handlingar i kommunen.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Org.nr.	E-post	Webbplats
245 80 Staffanstorps staffanstorps.se	Rådhuset, Torget 1	046- 25 11 00 (vx)	212000-1017	kommunen@staffanstorps.se	